

**[Boye Meyer.]**

virkende til at forøge den tilstedeværende mangel på lejligheder. Der er efterhånden formedelst det huslejestop, der indførtes ved krigens udbrud, opstået en betydelig forskel mellem lejeniveauet i ejendomme, der er opført henholdsvis før og efter 1939. Denne tilstand, hvorved en del af befolkningen, nemlig indehaverne af de gamle lejligheder, har et vist privilegium på en billig husleje, medens en anden del, væsentlig bestående af de unge, der ønsker at sætte bo, er tvunget til at betale en langt højere leje, er ikke alene uretfærdig, men må anses for uholdbar i det lange løb. Ad hvilke veje dette problem, udligningen af forskellen mellem huslejen i nye og gamle ejendomme, bedst kan løses, har været genstand for debat gennem de sidste år, og man må jo se at finde frem til en måde, hvorpå spørgsmålet kan løses.

Embedsmandsudvalget har i sin betænkning udtalt sig om dette spørgsmål og fastslået, at der her foreligger en tilstand, der af mange vil blive betragtet som uretfærdig, samt at det lave lejeniveau i ældre ejendomme og det dermed ændrede forhold mellem beboernes indkomster og deres udgifter til husleje har medført en stigning i efterspørgslen efter selvstændige lejligheder og en forskydning i efterspørgslen henimod større og bedre lejligheder, altsammen noget, der medvirker til at skærpe bolig-manglen og til at fremkalde en skæv fordeling af boligmassen i forhold til behovet.

Man må højligt forbyvses over, at det fremsatte lovforslag overhovedet ikke beskæftiger sig med dette problem. Det udvider ganske simpelt huslejestoppet og uopsigeligheden til også at omfatte boliger, der første gang er udlejet efter 1. september 1939, eller som fremtidig bliver udlejet, men forskellen mellem den billige leje i de ældre og den dyre leje i de nye ejendomme har den højtærede boligminister åbenbart ikke interesseret sig for, og de uheldige virkninger heraf vil altså fortsat gøre sig gældende og fortsat skabe uro.

Dette lovforslag er ved sit indhold lagt op i et plan, hvorfra det sikkert vil komme ned igen, når det er blevet behandlet af rigsdagens to ting. Lovforslaget går i mange henseender fuldstændig udenom de problemer, det først og fremmest burde have løst. Ganske vist er ministerens standpunkt det mest populære, men det er ikke altid, at det populære er det retfærdige, og under alle omstændigheder er rigsdagen her stillet overfor en restriktionslov,

der er særdeles hårdhændet overfor en enkelt stand. End ikke en objektiv bedømmelse af forholdene på huslejelovgivningens område, således som den fremgår af de foreliggende betænkninger vedrørende hele dette overordentligt vigtige problem, synes at have gjort særligt indtryk på den højtærede boligminister, der åbenbart har ønsket at gå sine egne veje.

Det siger sig selv, at det vil være ganske uoverkommeligt ved denne første behandling, at komme ind på forslaget mange enkeltheder, men lad mig ganske kort nævne de væsentligste: ingen husleje-forhøjelse, huslejestop for alle lejligheder, kontrol med alt nybyggeri, forbud mod frivillige overenskomster, ophævelse af bestemmelsen om, at der skal hengå 10 år efter en ejendoms opførelse, før der kan kræves lejenedsættelse, og endelig at loven udvides til at omfatte ethvert lejemål om hus og husrum. Og så indeholder lovforslaget altså ikke noget som helst om det forskelligartede huslejeniveau, som i dag er tilstede.

Af denne liste over lovforslagets vigtigste bestemmelser, som jeg her har nævnt, vil man se, hvor langt dårligere grundejerne vil blive stillet efter den påtænkte nyordning end efter den bestående i forvejen for dem højest ugunstige ordning. Lad mig med hensyn til det førstnævnte spørgsmål, huslejestoppet, blot sige, at det naturligvis er i ejernes interesse, at de får en vis leje-forhøjelse, men det kan heller ikke være i lejernes interesse, at huslejen holdes så knap, at beboerne ikke kan opnå den nødvendige vedligeholdelse indvendig og udvendig, og at der således fremtvinges en indirekte husleje-forhøjelse derigennem, at vedligeholdelse ikke kan udføres i det omfang, som lejerne selvfølgelig altid er interesseret i.

Med hensyn til de af den ærede ordfører for socialdemokratiet omtalte regnskaber, hvoraf det fremgik, at forholdene for grundejerne var ret gode, vil jeg gerne sige, at det her for det første drejer sig om et meget lille materiale, hvorpå man begrunder sin påstand, og for det andet kan der sikkert uden vanskeligheder forelægges nogle regnskaber for samme periode, hvoraf det stik modsatte fremgår, nemlig at der gives grundejerne omend ikke negativ, så i hvert fald meget beskeden økonomisk afkastning af deres ejendomme.

Lovforslaget beskæftiger sig imidlertid ikke alene med forholdet mellem de to parter, grundejerne og lejerne, det har langt videre perspektiver. Ved siden af at